

den academie-cursus, maar, ten einde rustig en geheel naar zijn zin te kunnen werken verborg hij zich zoo goed, dat Portaels, die hem zoeken liet, hem niet ontdekken kon, hoewel Toorop toch veel op straat liep om volkstypen te bestudeeren en er croquis van te maken.

Langdurige bezoeken aan het museum, voornamelijk in de heerlijke zalen der gothieken hadden veel invloed op hem. Vooral Quentin Metsys en Memling admireerde hij enorm. De prachtige schildering, de pure eenvoud, de liefde voor hun modellen, die deze schilders in hun werken openbaren, waren van grooten invloed op zijn gevoelige natuur. Evenals zij het geweest waren, voelde Toorop zich aangetrokken door den mensch, vooral den mensch uit 't volk, den arbeider en den landman, in vele opzichten onbedorven door valscheverfijnde begrippen van beschaving.

Zoo ontstond een schilderij *Respect à la Mort*, werklieden bezig met groote straat-keien een der nieuwe boulevards van Brussel te plaveien, terwijl een lijkwagen voorbij komt en zij eerbiedig hunne petten afnemen.

Onder den invloed der Gothieken en door het vaag hooren spreken van „plein-air“-schilderijen, een woord dat als wachtwoord diende tegen elk conventionalisme, had hij getracht in dit schilderij het effect en het licht der kleuren zooals ze zich buiten voordoen, terug te geven. Zorgvuldig had hij naar modellen zijn figuren in zijn atelier geschilderd, met behulp van studies, buiten gemaakt, die hij als 't ware achter zijn figuren overbracht, waardoor het geheel, met den naïven achtergrond, veel had van het simpel reëele der gothische schilderijen die hij zoo bewonderde.

Er bestond toen in Brussel een jeugdige vereeniging *l'Essor* genaamd, waarvan o. a. de beeldhouwers Julien Dillens en Jef Lambaux lid waren. Hier werd zijn *Respect à la Mort* tentoongesteld, waar het veel opspraak verwekte, evenals later op eene expositie te Spa.

Dit schilderij, dat zeer origineel is, ietwat droog geschilderd, maar vol karakter en heel blank van toon, was niet gemaakt onder den directen invloed van een of anderen schilder.

Dit was zijn eerste succès. Hij ruilde het doek wat later voor Japansche geborduurde stoffen, door bemiddeling van een kunstkooper uit Parijs, alwaar het doek zich nog bevindt.

Toen brak een interessante tijd voor Toorop aan: te Brussel broeide sedert eenigen tijd reeds een reactionnaire beweging tegen het conventionele van de kunst die aldaar floreerde. Ten einde jong leven en rijk bloed in de oude toestanden te brengen vereenigden zich groepen van artiesten, als die *l'Essor* hadden gevormd.

Maar de beweging breidde zich uit: onder de machtige leiding van den hoogst begaafden, intelligenten en rijken advocaat Edmond Picard en met de actieve hulp van Octave Maus vormde zich een uitgelezen vereeniging van jeugdige strijdkrachten, die tot een twintigtal aangroeiden en de *Société des Vingt* (XX) deed geboren worden.

In de *Essor* waren allerlei elementen bijeen die een zuivering eischten.